

školní

připravenost

Diagnostický průvodce školní připravenosti

Každé dítě přichází do školy s jinými zkušenostmi, dovednostmi i tempem vývoje.

Některé děti potřebují více času, jiné jasnější strukturu nebo jiný způsob podpory. Jejich obtíže často nejsou projevem lenosti, neposlušnosti ani nedostatku snahy.

Tento průvodce ti pomůže podívat se na dítě jiným pohledem – ne podle toho, co nezvládá, ale podle toho, co mu brání být úspěšné.

Co ti průvodce přinese?

- ✓ Pomůže ti systematicky sledovat důležité oblasti školní připravenosti.
- ✓ Umožní zachytit možné obtíže dříve, než začnou ovlivňovat školní úspěšnost dítěte.
- ✓ Poskytne přehled o silných stránkách i oblastech, které potřebují větší podporu.
- ✓ Usnadní plánování další práce s dítětem i komunikaci s rodiči a školním poradenským pracovištěm.

Jak s průvodcem pracovat?

Vyber si jedno dítě a pozoruj ho při běžných školních činnostech. Není potřeba vše vyplnit během jednoho dne – nejpresnější obrázek získáš postupným sledováním v různých situacích.

Každou položku ohodnot podle toho, jak často nebo jak samostatně ji dítě zvládá.

Hodnocení:

- 3 body – zvládá samostatně
- 2 body – zvládá s občasnou podporou
- 1 bod – zvládá jen s výraznou podporou
- 0 bodů – zatím nezvládá
- N – nebylo možné pozorovat

Nejde o hledání diagnózy ani o hodnocení dítěte. Cílem je získat přehled o tom, kde dítě potřebuje větší podporu, aby mohlo ve škole zažívat úspěch.

Každé dítě může být ve škole úspěšné. Někdy jen potřebuje jinou cestu.

Jméno:

školní

připravenost

POZORNOST A PRACOVNÍ VYTRVALOST

- reaguje na společný pokyn učitele
- vydrží pracovat na úkolu alespoň 10 minut
- dokončí započatou činnost
- po vyrušení se dokáže vrátit k práci
- pracuje přiměřeným tempem
- zvládne samostatnou práci bez připomínání

Co sledujeme?

Budoucí úspěšnost ve většině školních aktivit.

SLUCHOVÁ OBLAST

- pozná, zda dvě slova zní stejně nebo jinak
- zachytí rým
- vytleská slabiky
- určí první a poslední hlásku ve slově
- zopakuje krátkou větu
- udrží pozornost při poslechu příběhu

Souvisí se čtením, psaním a osvojováním jazyka

ZRAKOVÁ OBLAST

- rozlišuje podobné tvary
- vyhledává detaily v obrázku
- orientuje se na pracovní ploše
- sleduje řádek zleva doprava
- dokončí jednoduchou řadu symbolů
- nachází rozdíly mezi obrázky

Souvisí se čtením, opisem i matematikou.

Jméno:

školní

připravenost

GRAFOMOTORIKA

- drží tužku funkčním způsobem
- zvládá kreslit základní tvary
- dodržuje směr tahu
- kreslí přiměřeně plynule
- přiměřeně tlačí na tužku
- neunaví se výrazně při psaní nebo kreslení

PROSTOROVÁ ORIENTACE

- rozlišuje nahoře × dole
- rozlišuje před × za
- rozlišuje vedle × mezi
- orientuje se na stránce
- reaguje správně na pokyny vlevo × vpravo
- orientuje se bezpečně ve třídě a škole

POROZUMĚNÍ ŘEČI

- rozumí jednoduché instrukci
- rozumí dvoukrokové instrukci
- chápe význam běžných pojmů
- odpovídá na otázky k vyslechnutému textu
- vyjadřuje své potřeby
- dokáže stručně popsat zážitek

PŘEDMATEMATICKÉ MYŠLENÍ

- porovnává množství
- chápe pojmy více × méně
- třídí podle zadaného kritéria
- pokračuje v jednoduché řadě
- rozpozná základní geometrické tvary
- orientuje se v číselné řadě do 10

Jméno:

školní

připravenost

SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI

- navazuje kontakt s vrstevníky
- spolupracuje ve dvojici
- respektuje pravidla
- přijímá vedení dospělého
- požádá o pomoc
- respektuje střídání rolí

EMOČNÍ ZRALOST

- zvládá odloučení od rodičů
- reaguje přiměřeně na neúspěch
- zvládá změnu činnosti
- počká na svůj prostor
- reguluje emoce přiměřeně situaci
- přijímá opravu bez výrazného afektu

SAMOSTATNOST

- připraví si pomůcky
- uklidí pracovní místo
- orientuje se v režimu dne
- dodržuje hygienické návyky
- pečuje o své věci
- pracuje bez neustálé pomoci dospělého

Nehledej chybu. Hledej příčinu.

Protože když porozumíme tomu, proč dítě něco nezvládá, můžeme mu pomoci najít cestu k úspěchu.

A co

dělat dál?

Odhalení slabých stránek je teprve začátek.

Pokud ses u některých oblastí dostala převážně k hodnocení 0–1, neznamená to, že dítě něco nezvládne.

Znamená to jen, že právě tady bude potřebovat jiný způsob podpory a více času.

Začni jednoduše:

- ➡ rozděl úkol na menší části
- ➡ používej více obrázků a názorných pomůcek
  - ➡ dávej dítěti více času na zpracování
- ➡ ověřuj porozumění vlastními slovy dítěte
  - ➡ oceňuj průběh práce, nejen výsledek
  - ➡ hledej příčinu obtíží, ne chybu dítěte

Chceš konkrétní aktivity?

Na IG [Spokojeny_skolak](#) najdeš:

- ★ metodické materiály pro učitele
- ★ praktické aktivity do běžné výuky
- ★ tipy pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- ★ inspiraci, jak upravit výuku tak, aby mohlo být úspěšné každé dítě